

با سلام؛

احتراماً، به پیوست تصویر نامه شماره ۱۴۰۲/۴/۱۱ مورخ ۸۲۹۲ اداره بررسی‌های بانکداری اسلامی و دیپرخانه شورای فقهی بانک مرکزی با موضوع «از زیبایی چالش‌های فقهی سپرده‌های امتیازی در شبکه بانکی گشور» برای استحضار ایفاده می‌گردد. در این رابطه، شایان ذکر می‌داند:

الف- رویکرد شورای محترم فقهی بانک مرکزی در خصوص سپرده‌پذیری امتیازی که در حال حاضر، به صورت نسبتاً فraigir در شبکه بانکی کاربرد دارد، تفکیک بین روش‌های مجاز و مشروع سپرده‌پذیری امتیازی از روش‌های غیرمجاز و غیرمشروع است.

ب- اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه امتیازی با میانگین‌گیری، بدین ترتیب که پس از سپرده‌گذاری مشتری و بر اساس میانگین امتیاز وی، مؤسسه اعتباری بدون شرط قبلی نسبت به پرداخت تسهیلات اقدام می‌نماید، خلاف شرع تشخیص داده نشد. نکته کلیدی در این روش آن است که مؤسسه اعتباری نباید هیچ نوع تعهد حقوقی برای پرداخت تسهیلات به مشتری بدهد و این موضوع باید به شیوه مناسب (شفافسازی در متن قرارداد، اطلاع‌رسانی بر روی تارنمای مؤسسه اعتباری، ارسال پیامک و غیره) به اطلاع مشتری رسانده شود.

پ- اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه بدون میانگین‌گیری و به صورت فوری (معمولاً در یک روز) مشروط به سپرده‌گذاری قرض‌الحسنه، خلاف شرع تشخیص داده شد و متناسب شیوه قرض به شرط قرض (زیاده حکمی) که یکی از انواع ربا است، می‌باشد.

ت- کسر نمودن بخشی از تسهیلات تحت عنوان وثیقه نقدی و یا کسر نمودن کارمزد از اصل مبلغ تسهیلات، مجاز نمی‌باشد. چرا که با کسر مبلغی از اصل تسهیلات، قرارداد صرفاً در بخش باقیمانده منعقد می‌گردد و محاسبه سود در بخش کسر شده مجاز نیست.

در پایان، ضمن تأکید بر این که اخذ هرگونه سپرده به عنوان وثیقه نقدی به هر عنوان قبل و یا بعد از اعطای تسهیلات توسط بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی (ابلاغی طی بخشندامه شماره ۱۷/۳۷۵۵۱۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۳) ممنوع می‌باشد، خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به واحدهای ذی‌ربط در آن بانک/ مؤسسه اعتباری غیربانکی بالحاظ مفاد بخشندامه شماره ۹۷/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۹۷/۱۶/۵ ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن نظارت مقتضی به عمل آید و در صورت وجود هرگونه سؤال و ابهام احتمالی مرتبط با مراتب فوق، موضوع رأساً از اداره بررسی‌های بانکداری اسلامی و دیپرخانه شورای فقهی بانک مرکزی استعلام گردد. ۰۷۵۸/۰۶/۰

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی
اداره مطالعات و مقررات بانکی

حمیدرضا غانی آبادی **الهام چیت سازان**
۲۲۱۵-۲
۲۸۱۶

تعجب
میکنم

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

سال ۱۴۰۰
همه توڑم شدید

رونوشت:

- وزارت امور اقتصادی و دارایی، جناب آقای دکتر شریف‌زاده، معاون محترم امور بانکی، بیمه و نظارت بشرکتهای دولتی وزارت امور اقتصادی و دارایی، جهت استحضار
- نهاد ریاست جمهوری، جناب آقای دکتر دهقان، معاون محترم حقوقی رئیس جمهور، جهت استحضار
- صندوق ضمانت سپرده‌ها، جناب آقای اکرمی، رئیس محترم صندوق ضمانت سپرده‌ها، جهت استحضار
- سازمان بازرگانی کل کشور، هیات محترم سازمان بازرگانی مستقر در بانک مرکزی، جهت استحضار
- دیوان محاسبات کشور، جناب آقای حیدری، سرپرست محترم گروه حسابرسی دیوان محاسبات کشور، جهت استحضار
- سازمان حسابرسی، جناب آقای اسماعیلی، مدیر عامل محترم سازمان حسابرسی، جهت استحضار
- جامعه حسابداران رسمی ایران، جناب آقای پناهی، دبیر محترم جامعه حسابداران رسمی ایران، جهت استحضار
- کانون بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی، جهت استحضار